

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/35/2014
Identifikačné číslo spisu:	5411204068
Dátum vydania rozhodnutia:	27.06.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:5411204068.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Mestská teplárenská spoločnosť a.s., skrátený názov: MTS a.s., so sídlom Palárikova 88, 022 01 Čadca, IČO: 36 389 480, zastúpeného JUDr. Michaelou Poláčkovou, advokátkou, so sídlom Palárikova 88, 022 01 Čadca, proti žalovanému: Mesto Čadca, so sídlom Námestie slobody 30, 022 01 Čadca, IČO: 00 313 971, v konaní o náhradu škody 213.359,50 Eur s príslušenstvom, vedenom Okresným súdom Dolný Kubín pod sp. zn. 2Cb/58/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 14Cob/325/2012 - 542 zo dňa 5. decembra 2013 a Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 2Cb/58/2011 - 501 zo dňa 30. augusta 2012, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

. Okresný súd Dolný Kubín (ďalej aj súd prvej inštancie) rozsudkom č. k. 2Cb/58/2011 - 501 zo dňa 30. augusta 2012 žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplattenia sumy 213.359,50 Eur s príslušenstvom, v prvom výroku zamietol a druhým výrokom žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

2. Žalobou zo dňa 30.03.2009 sa žalobca domáhal nároku na zaplattenie materiálnej škody vo výške 213.359,50 Eur s príslušenstvom. Nárok odôvodnil tým, že je podnikateľským subjektom v tepelnej energetike, vyrába a distribuuje teplo zmluvným odberateľom, pričom v druhom polroku 2006 došlo k poruche technologického zariadenia - plynovej kotolne situovanej v objekte súpisné číslo XXXX, na J. N. v O., ktorej vlastníkom (kotolne a technického príslušenstva) bol žalobca. Vlastníkom objektu bola v čase poruchy spoločnosť CUBUS a.s., so sídlom v Čadci. Po poruche technologického zariadenia došlo k automatickému odstaveniu kotolne, avšak žalobcovi spoločnosť CUBUS a.s. zabránila prístupu do kotolne a jej sprevádzkovaniu. Dňa 17.10.2006 požiadal žalobca žalovaného v zmysle § 28 ods. 1 Zákona o tepelnej energetike č. 657/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zák. č. 657/2004 Z. z.") o vyhlásenie stavu núdze v tepelnej energetike a o rozhodnutie o obmedzujúcich opatreniach na spotrebu tepla a rozsahu povinností držiteľov povolení a ostatných fyzických osôb na odstránenie stavu

núdze. Žalovaný rozhodnutím zo dňa 18.10.2006 č. 1389/06 vyhlásil stav núdze v tepelnej energetike na území Mesta Čadca pre vymedzené územie zásobovania teplom z predmetnej kotolne. Prokurátor Okresnej prokuratúry v Čadci vydal upozornenie, ktorým informoval žalovaného o porušení Zákona o tepelnej energetike a Zákona o správnom konaní vydaním predmetného rozhodnutia, na základe čoho žalovaný dňa 17.01.2007 rozhodnutím č. 33/2007/OPE odvolal stav núdze. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca dňa 29.01.2007 odvolanie, ktorým sa žalovaný odmietol zaoberať, pretože tvrdil, že napadnuté rozhodnutie, ako aj rozhodnutie o vyhlásení stavu núdze, nie sú rozhodnutiami správneho orgánu.

3. Rozhodnutie Mesta Čadca č. 46/07/OPE zo dňa 21.08.2007 Krajský súd v Žiline rozsudkom sp.zn. 23Sp 43/2007 zo dňa 03.12.2007 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalovaný vydal nové rozhodnutie dňa 23.01.2008 pod č. 67/2008/OPE, ktorým návrhu nevyhovel. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca 25.02.2008 odvolanie. Krajský súd dňa 22.9.2008 potvrdil rozhodnutie Mesta Čadca zo dňa 23.1.2008 o nevyhovení žiadosti o vyhlásenie stavu núdze v tepelnej energetike a rozhodnutie bolo dňa 20.10.2009 potvrdené rozhodnutím Najvyššieho súdu SR pod sp.zn. 1Sžo/118/2009.

4. Nevyhlásením stavu núdze mal žalovaný žalobcovi spôsobiť materiálnu škodu spočívajúcu v ušlom zisku, pretože zavinením žalovaného nemohlo dôjsť k sprevádzkovaniu plynovej kotolne vo vykurovacej sezóne 2006/2007, na základe čoho odberatelia odstúpili od zmlúv o dodávke a odbere tepla, ďalej je škodou hodnota technologického zariadenia - plynovej kotolne, pretože po odstúpení zmluvných odberateľov od zmluvy o dodávke a odbere tepla kotolňa stratila svoj význam, a v úroku z investičného úveru. Žalobca sa domáhal nároku s poukazom na predpoklady objektívnej zodpovednosti žalovaného za škodu - majetkovú ujmu, uplatnenú podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

5. Súd prvej inštancie právne odôvodnil svoje rozhodnutie ust. § 19 ods. 6, § 20 ods. 1, § 27 písm. b/ a § 28 zákona č. 657/2004 Z. z. V ďalšom poukázal na § 1 a 2 v spojení s § 10 až 19 zákona 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci. Výkonané dokazovanie vyhodnotil tak, že konštatoval, že zmluvní odberatelia ukončili so žalobcom zmluvný vzťah z dôvodu, že žalobca porušil zmluvné podmienky uvedené v kúpnej zmluve, predmetom ktorej bola dodávka tepla. Podľa súdu prvej inštancie skutočnosť, že žalovaný nekonal v súlade so Správnym poriadkom neznamena, že toto nekonanie malo vplyv na škodu, ktorá vznikla žalobcovi. Z rozhodnutia Krajského súdu v Žiline č. k. 23 SP 17/2008 zo dňa 22.9.2008 (potvrdeného najvyšším súdom) vyplýva, že nebol dôvod na vyhlásenie stavu núdze v tepelnej energetike (nebolo preukázané splnenie podmienky podľa § 27 písm. b/ zák. č. 657/2004 Z. z.). Odberatelia ukončili zmluvný vzťah so žalobcom v zmysle zákona, teda žalovaný nenesie zodpovednosť za ušlý zisk žalobcu, ani škodu, ktorá mu bola spôsobená na tepelnom zariadení.

6. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Žiline rozsudkom zo dňa 5. decembra 2013 č. k. 14Cob/325/2012 - 542 (ďalej aj súd odvolací) rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne rozhodnutie s tým, že za aplikácie § 222 ods. 3 OSP v spojení s § 164 OSP uviedol správne označenie právneho zástupcu žalobcu v záhlaví rozsudku a napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách prvostupňového konania podľa § 220 OSP zmenil tak, aby zodpovedal právnej úprave obsiahnutej v ust. § 142 ods. 2 OSP.

7. Len na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uviedol niekoľko úvah smerujúcich k potvrdeniu úvah súdu prvej inštancie pri správnom posúdení skutkového stavu, vedúcim k správny právny záverom (tu s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Cdo/147/2011 z 25. apríla 2012, v zmysle ktorého odvolací súd, ktorý sa stotožní so závermi súdu prvého stupňa, neporuší zákon, ak v odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatuje správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa a navyše tiež rozvedie vlastnú argumentáciu).

8. Odvolací súd zdôraznil, že zodpovednosť za škodu v zmysle právnej úpravy zákona č. 514/2003 Z. z. je objektívnou zodpovednosťou, ktorej sa nemožno zbaviť. Keďže tento zákon bližšie nedefinuje pojem škoda, ani rozsah jej náhrady, bolo dôvodné vychádzať zo všeobecnej úpravy v § 442 Občianskeho zákonníka a škodu vo všeobecnosti chápať ako ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, je

objektívne vyjadriteľná v peniazoch a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného (s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.06.2010, sp. zn. 5Cdo/126/2009). Za určujúce pre rozhodnutie v prvoinštančnom i odvolacom konaní bol záver, že ak žalovanou je objektívna zodpovednosť za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., tak pre vznik zodpovednosti sa vyžaduje rovnako i splnenie podmienky naplnenia existencie kauzálneho nexu medzi vznikom škody a porušením povinnosti (s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30.06.2010, sp. zn. 5Cdo/126/2009 podľa ktorého pre posúdenie predmetnej veci je významné, že škoda, ako predpoklad vzniku zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup, je daná len vtedy, ak vznikla v príčinnej spojitosti s nesprávnym úradným postupom).

9. Pokiaľ však ide o kauzálny nexus, odvolací súd zdôraznil, že existencia príčinnej súvislosti (vzťah príčiny a následku) medzi postupom a/alebo (ne)rozhodnutím žalovaného a vznikom škody je jedným z nevyhnutných predpokladov zodpovednosti za žalovanú škodu, pričom musí ísť o priamu (nielen sprostredkovanú) príčinu vzniku škody. Odvolací súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu v odvolaní, že v danom prípade „...len a výlučne vo vecnej a časovej súvislosti s porušením týchto zákonov“ (t. j. zák. č. 71/1967 Zb. a zák. č. 657/2004 Z.z.) „vydaním nezákonných rozhodnutí a nesprávnym úradným postupom, resp. nečinnosťou žalovaného nastala na strane žalobcu škoda...“. Sám žalobca v odvolaní súčasne uvádzal, že vznik škody bol výsledkom reťazca viacerých nadväzujúcich okolností, na začiatku reťazenia ktorých stála okolnosť poruchy kotolne. Nesporným v predmetnej veci bolo, že medzi žalobcom a spoločnosťou CUBUS a.s. existoval právne a finančne nedoriešený stav vecného bremena - prístupu ku kotolni. Primárne, a priamo i vo vzťahu k žalovanej škode, tak boli súkromno-právne záväzkové vzťahy žalobcu k iným subjektom práva, pričom otázka neskoršieho domáhania sa žalobcu práva na vyhlásenie stavu núdze v tepelnom hospodárstve, bola sekundárna a sprostredkovaná vo vzťahu k uplatňovanej náhrade škody. Za relevantné považoval odvolací súd (zhodne so súdom prvej inštancie i vo vzťahu k uplatňovanej náhrade škody) konanie spoločnosti CUBUS a.s., ktorá bránila žalobcovi v prevádzkovaní kotolne s poukazom na záver, že účelom zákona č. 514/2003 Z. z. nie je sanácia škody vzniknutej zo súkromno-právnych vzťahov poškodeného.

10. Odvolací súd sa taktiež stotožnil s hodnotením súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal, že došlo k splneniu všetkých podmienok pre vyhlásenie stavu núdze. Dôkazné bremeno vo vzťahu k náhrade škody, uplatňovanej podľa zákona č. 513/2003 Z. z., zaťažuje žalobcu a nemožno ho zamieňať s dôkazným bremenom žalobcu vyhodnocovaným v rámci konania o správnej žalobe.

11. Odvolací súd poukázal na obsah uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 20S/3/2010 zo dňa 26.02.2010, z ktorého je zrejmé, že žalobca okrem odvolania zo dňa 29.01.2007 proti rozhodnutiu o odvolaní stavu núdze, podal dňa 22.01.2007 návrh na vyhlásenie stavu núdze. O tomto návrhu žalovaný konal a riadne rozhodol tak, že návrh žalobcu zamietol. Toto rozhodnutie bolo následne potvrdené aj rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 23Sp/17/2008 zo dňa 11.11.2008 a následne aj rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 1Sžo 118/2009 zo dňa 20.10.2009. Krajský súd tu uviedol, že nakoľko o obsahu podania žalobcu bolo právoplatne konané a rozhodnuté, tým aj prieskum skoršej žiadosti zo dňa 17.10.2006 odpadol v merite veci, čo však nezbavilo žalovaného procesne sa vysporiadať s odvolaním žalobcu proti rozhodnutiu č. 33/2007/OPE zo dňa 17.10.2006. Z uvedeného vyplývalo, že o návrhu žalobcu na vyhlásenie stavu núdze v tepelnom hospodárstve sa zo strany žalovaného konalo a rozhodovalo, a to na základe jeho žiadosti zo dňa 22.01.2007, ktorá žiadosť bola doručená žalovanému skôr ako odvolanie. Tým, že žalovaný nerozhodoval o podanom odvolaní zo dňa 29.01.2007 (aj keď procesne zrejme pochybil), nijako nemohlo dôjsť k spôsobeniu majetkovej ujmy žalobcovi, keďže o merite veci riadne konal a riadne aj rozhodol (a to na základe podania žalobcu zo dňa 22.01.2007), a toto rozhodnutie bolo aj potvrdené rozsudkami Krajského súdu v Žiline a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Z uvedených rozhodnutí nebolo možné s istotou a nepochybne vyvodiť záver, že by boli splnené všetky podmienky pre vyhlásenie stavu núdze v tepelnom hospodárstve, ktoré požadoval žalobca v rozhodnej dobe. Konaním žalovaného, ktorým nebolo vyhovieť návrhu žalobcu na vyhlásenie stavu núdze, tak nemohla byť v konečnom dôsledku spôsobená majetková ujma uplatňovaná žalobcom. Samotné nedodanie tepelnej energie zmluvným odberateľom tepelnej energie bolo zapríčinené primárne a priamo súkromnými obchodno-právnymi spormi žalobcu s majiteľom budovy, v ktorej sa

plynový kotol nachádzal a ku ktorému mal žalobca znemožnený prístup.

12. Odvolací súd sa vyjadril aj k námietkam žalobcu v súvislosti s jeho návrhom na zabezpečenie dôkazu, a to „strojové a technologické zariadenie stavby plynová kotolňa OÚ Čadca“, doručeného Okresnému súdu Čadca 12.04.2010, resp. opakovane dňa 21.05.2010 a 24.05.2010, o ktorých podaniach okresný súd nerozhodol v dobe do faktickej demontáže plynovej kotolne novým majiteľom budovy. Odvolací súd v dôkaznej rovine poukázal na konštatovanie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v odôvodnení rozsudku sp. zn. 1Sžo/118/2009 zo dňa 20. októbra 2009, podľa ktorého „...rozhodujúcim zistením v danej veci bola skutočnosť, že ku dňu vydania preskúmaného rozhodnutia odporcu (23. januára 2008) neexistovala taká porucha, ktorá by napĺňala niektorú zo skutkových podstat ustanovených v § 27, čím by boli splnené podmienky pre vyhlásenie stavu núdze v tepelnej energetike podľa § 28 ods. 1 zákona“.

13. Vo vzťahu k vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa o zamietnutí žaloby pre absenciu splnenia kumulatívnych podmienok pre náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. v danej veci, tak procesný postup okresného súdu vo vzťahu k návrhom žalobcu na zabezpečenie dôkazu doručením okresnému súdu 12.04.2010, resp. 21.05.2010 a 24.05.2010, a to ani v rovine konštatovaného neunesenia dôkazného bremena žalobcu, netvoril takú vadu prvoinštančného konania, ktorá mala vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia vo výrokovej časti a na ktorú by bolo nevyhnutné pri prejednaní odvolania prihliadať za aplikácie § 212 ods. 3 OSP.

14. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj dovolateľ) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP a dôvodnosť § 241 ods. 2 písm. a/ a c/ OSP. Žiadal napadnuté rozhodnutia oboch súdov zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na nové konanie. Dovolateľ vadu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP videl v tom, že súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal s argumentáciou žalobcu, rozhodol povrchno a prevzatím jeho argumentácie potvrdzujúcim rozhodnutím zaťažil svoje rozhodnutie vadou nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti rozhodnutia aj odvolací súd.

15. Prípustnosť dovolania odôvodnil ust. § 237 písm. f/ OSP tým, že odvolací súd sa vecne nevysporiadal s dôvodmi odvolania žalobcu, len odvolanie opísal a neprijal vlastné závery z konkrétnych vykonaných a vyhodnotených dôkazov.

16. Podľa dovolateľa rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje odpoveď na kľúčové otázky spornej veci, domnieva sa, že súdmi posúdený stav veci je nezlučiteľný s princípom právnej istoty a materiálnej spravodlivosti. Vadu v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ OSP vyvodzuje už z nepreskúmateľnosti rozsudku krajského súdu, ako aj z postupu odvolacieho súdu, ktorý nedodrжал právnu povinnosť viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania tak, že neoprávnene rozhodoval aj nad rámec danej právnej povinnosti.

17. Podľa dovolateľa na zabezpečení riadnej dodávky tepla a teplej úžitkovej vody bol verejný záujem, žalovaný svojou rozhodovacou činnosťou a úradným postupom spôsobil, že stav núdze sa neriešil fakticky, ale len papierovo a formálne, a taký prístup žalovaného postupom času viedol k vzniku žalovanej škody.

18. Odvolací súd mal podľa dovolateľa svojvoľným výkladom rozhodnutí správnych súdov porušiť právnu povinnosť prejudiciálnej záväznosti a jej popretím narušiť právnu istotu a stabilitu vzťahov medzi žalobcom a žalovaným. Touto vadou trpí záver odvolacieho rozhodnutia o nepreukázaných podmienkach vyhlásenie stavu núdze, keď v skutočnosti bolo rozhodnutie žalovaného o vyhlásení stavu núdze posúdené príslušným správnym súdom ako právoplatné, ďalej záver o údajnej príčine škody v poruche kotolne, kedy jediným následkom poruchy bolo odstavenie činnosti kotolne z prevádzky, ale nie jej fyzická likvidácia a strata odberateľov, ďalej záver o údajnom nepreukázaní vzniku poruchy, keď rozhodnutia správnych súdov mali poruchu za preukázanú vrátane okamihu jej zániku, aj záver založený na zmiešavaní príčin v poruche kotolne, bránení vstupu do kotolne a nesprávnych rozhodnutí a postupu žalovaného, keď v skutočnosti išlo o prostú kumuláciu a nie konkurenciu príčin.

19. Žalobca žiadal, aby dovolací súd zrušil oba napadnuté rozsudky a vrátil vec na ďalšie konanie súdu prvej inštancie z dôvodu, že v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia nebol dostatočne zistený skutkový stav veci, alebo aby zmenil rozsudok odvolacieho súdu tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu, a to pri závere, že nesprávnosť spočívala len v nesprávnom právnom posúdení správne zisteného skutkového stavu.

20. Dňa 16.3.2016 bolo NS SR doručené podanie žalobcu označené ako „doplnenie dovolania“, v ktorom uvádza a dokladuje nové skutočnosti. Podané doplnenie bolo najvyššiemu súdu zaslané po uplynutí lehoty na podanie resp. doplnenie dovolania. S poukazom na § 242 ods. 3 OSP (§ 434 CSP) na skutočnosti uvádzané v tomto podaní najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaní nemohol prihliadnuť.

21. Z obsahu spisu vyplýva, že dovolanie žalobcu bolo podané dňa 20. apríla 2016. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

22. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácií konania, ak by boli v neprospech strany (§ 470 ods. 2 CSP). Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálné a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 CSP).

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“ alebo „dovolací súd“) ako súd funkčne príslušný na dokončenie predmetného dovolacieho konania, ktoré sa na ňom začalo do 30. júna 2016 (§ 470 ods. 4 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je prípustné napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom. Dospel pritom k záveru, že z hľadiska jeho prípustnosti neboli splnené zákonné podmienky.

24. Vzhľadom na prechodné ustanovenie § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, dovolací súd prípustnosť dovolania žalobcu posudzoval v zmysle ustanovení § 236 a nasl. OSP, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase, keď žalobca toto dovolanie podal a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

25. Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno - iba v prípadoch Občianskym súdnym poriadkom výslovne stanovených - napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012).

26. Predmetom konania v prejednávannej veci je nárok vo výške 213.359,50 Eur s príslušenstvom uplatnený žalobcom titulom náhrady škody z dôvodu, že žalovaný nevyhlásil stav núdze v tepelnej energetike napriek tomu, že tento bol povinný vyhlásiť.

27. Námietky dovolateľa spočívajú ako na tvrdenej zmätočnosti rozhodnutí oboch inštancií a naplnení prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP, tak na tvrdenom nesprávnom právnom posúdení veci z dôvodu nedostatočne vykonaného dokazovania resp. nesprávne vyhodnoteného dokazovania.

28. Dovolacie námietky žalobcu možno rozdeliť na tieto základné kategórie:

a. Nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí súdov oboch inštancií - podľa dovolateľa z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu nemožno zistiť, ako sa vysporiadal s výhradami dovolateľa voči hodnoteniu zisteného skutkového stavu a ktoré sú významné z hľadiska posúdenia otázky dopadov nevyhlásenia stavu núdze v tepelnej energetike.

b. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia - nevysporiadanie sa odvolacieho súdu s námietkami odvolateľa (teraz dovolateľa) a tým spôsobená nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia. Podľa dovolateľa povinnosťou odvolacieho súdu bolo reagovať na predloženú právnu argumentáciu žalobcu, založenú na vykonaných resp. navrhovaných a nevykonaných dôkazoch, pričom sudy dôkazy nevyhodnotili v intenciách § 132 OSP. Dovolateľ sa tak dovoľával dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. a/ OSP, zakladajúceho zmätočnosť napadnutého rozhodnutia.

c. Nesprávne právne posúdenie veci - dovolateľ považuje záver o neexistencii kauzálneho nexu, a tak i samotného nároku na náhradu škody uplatnenú v konaní podľa osobitného predpisu z dôvodu, že tento v konaní nepreukázal, za záver v rozpore s platnou právnou úpravou a tento záver považuje za nedostatočne odôvodnený v rozhodnutiach súdov oboch inštancií.

d. Nerešpektovanie prejudiciálnej záväznosti rozhodnutia správneho súdu a narušenie právnej istoty vzťahov medzi žalobcom a žalovaným, a to v súvislosti s odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu o nepreukázaných podmienkach vyhlásenie stavu núdze.

29. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 OSP). Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ust. § 237 a § 238 OSP.

30. V predmetnej veci je dovolaním napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 OSP je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 OSP je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 OSP je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 OSP. O takýto prípad v prejednávanej veci nejde a dovolanie podľa tohto ustanovenia nie je prípustné.

31. Dovolanie by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol dovolaním napádaný rozsudok vydaný, došlo k niektorej z procesných väd zakladajúcich tzv. zmätočnosť konania podľa § 237 ods. 1 OSP. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Nie je pritom relevantné tvrdenie dovolateľa o existencii vady uvedenej v tomto ustanovení, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto vade skutočne došlo.

32. V prípade, že odvolací súd zistí, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z týchto väd, zruší rozhodnutie odvolacieho súdu, i keď dovolateľ toto pochybenie nenamietal. Dovolací súd postupuje rovnako i v prípade, že dovolanie nie je v zmysle ust. § 238 a § 239 OSP prípustné.

33. Dovolateľ vady konania v zmysle ust. § 237 písm. a/ až e/ a g/ OSP v dovolaní nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť tohto opravného prostriedku, preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodit'. Dovolací súd sa osobitne zamerl na otázku opodstatnenosti tvrdenia žalobcu, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá dovolací dôvod podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP.

34. Vadou konania podľa uvedeného zákonného ustanovenia je taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 písm. f/ OSP odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením, zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Napríklad môže ísť o právo predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci.

35. V súvislosti s námietkou nepreskúmateľnosti rozhodnutí súdov nižšej inštancie musí dovolací súd konštatuje, že táto neobstojí. Súd prvej inštancie sa veľmi precízne zaoberal výsledkami obširne vykonaného dokazovania, svoje hodnotenia podložil relevantnou právnou úpravou a takéto odôvodnenie tvorilo dostatočný základ pre prevzatie právnych záverov do rozhodnutia odvolacieho súdu.

36. V súvislosti s námietkou nedostatočne argumentovaného záveru o neexistencii príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a nekonaním žalovaného (omisiívnym konaním vedúcim k tvrdenej škode spočívajúcej v skutočnej škode aj ušlom zisku) dovolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie a aj odvolací súd sa povahou a možným vznikom nároku na náhradu škody podľa osobitného predpisu zaoberali, dôsledne sa vysporiadali so všetkými predpokladmi pre vznik takéhoto nároku, svoju argumentáciu podporili odkazom na ustálenú judikáciu Najvyššieho súdu SR, a ich rozhodnutia sú veľmi podrobne odôvodnené.

37. V prejednávanej veci podľa názoru odvolacieho súdu napadnutý rozsudok odvolacieho súdu požiadavku riadneho a dostatočného odôvodnenia spĺňa. Je z neho zrejmé, prečo odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a akými podstatnými úvahami sa pri svojom rozhodovaní riadil. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatury Ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

38. K tvrdenej nepreskúmateľnosti ako dovolaciemu dôvodu poukazuje dovolací súd na Stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 3. decembra 2015 (R 2/2016) k výkladu § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku, od ktorého nemá dôvod sa v tejto veci konajúci senát odkloniť, a podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ OSP. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP. Takýto výnimočný stav v prejednávanej veci nemožno konštatovať, keďže odvolací súd sa zaoberal odvolacími dôvodmi a okrem poukazu na rozhodnutie súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožnil, len doplnil svoju právnú úvahu, súladnú s odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

39. Obsah dovolania smeruje aj k názoru, že k procesnej vade konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ OSP došlo v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci súdmi. Dovolací súd preto považuje za potrebné uviesť, že ustanovenie § 237 ods. 1 písm. f/ OSP dáva odňatie možnosti konať pred súdom do súvislosti výlučne s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ OSP, pretože právnym

posudzovaním vecí súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona ani procesné práva účastníka.

40. V súvislosti s tvrdeným nevykonaním dôkazov dovolací súd zdôrazňuje, že výsledok hodnotenia dôkazov súdmi nižšieho stupňa zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 132 OSP. Nezodpovedal by im vtedy, ak by súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli ani inak nevyšli najavo v konaní, ak by súd nezohľadnil rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, ak v hodnotení dôkazov by bol logický rozpor, alebo ak by výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení § 122 až § 135 OSP. O takýto prípad sa však v prejednávanej veci nejedná.

41. Dovolací súd tu podotýka, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ OSP. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama o sebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 OSP (viď tiež napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/85/2010 a 2Cdo/29/2011).

42. Už z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR aj Ústavného súdu SR vyplýva, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Tu dovolací odkazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, podľa ktorého odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Zákonné ustanovenie § 219 OSP v odseku 2 výslovne uvádza, že ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Vo veci preskúmavanej odvolací súd vo svojom rozhodnutí argumentačne logicky a prehľadne sformuloval najdôležitejšie dôvody, pre ktoré považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa za vecne a právne správne a reagoval aj na odvolacie námietky, jeho rozhodnutie je tak preskúmateľné a nemožno hovoriť o arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu.

43. V súvislosti s tvrdenou neúplnosťou skutkových zistení alebo nesprávnosti skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ OSP (tu napríklad sp. zn. 2Cdo/130/2011, 3Cdo/248/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011 a 7Cdo/38/2012).

44. Postupom odvolacieho súdu nebola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom, a preto v danej veci nebola splnená podmienka prípustnosti podania dovolania podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP.

45. Vzhľadom na to, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 OSP prípustné, nepreukázaná bola tvrdená procesná vada uvedená v § 237 ods. 1 písm. f/ OSP a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 ods. 1 OSP a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva ani z § 238 OSP, dovolací súd odmietol procesne neprípustné dovolanie podľa § 447 písm. c/ CSP.

46. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP; § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

47. Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom

hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.